



Ўзбек
филологиясида
матншунослик ва
манбашунослик
муаммолари

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

NAMANGAN DAVLAT UNIVERSITETI

O‘ZBEK FILOLOGIYASIDA MATNSHUNOSLIK
VA MANBASHUNOSLIK MUAMMOLARI

mavzusidagi

IV XALQARO ILMIY-AMALIY ANJUMAN
MATERIALLARI

2026-yil 4-iyun

1-kitob

Namangan – 2026

Mazkur to‘plamda “O‘zbek filologiyasida matnshunoslik va manbashunoslik muammolari” mavzusida xalqaro miqyosda o‘tkazilgan ilmiy-amaliy anjuman materiallari jamlangan. To‘plamdan respublikamiz va xorij olimlarining matnshunoslik va manbashunoslik muammolariga bag‘ishlangan maqolalari, shuningdek, yosh tadqiqotchilar, magistrant va iqtidorli talabalarning ilk tadqiqotlari ham o‘rin olgan.

Mas’ul muharrir:

Faridaxon KARIMOVA, filologiya fanlari doktori, dotsent

Muharrirlar:

Mo‘minjon Sulaymonov, filologiya fanlari nomzodi, dotsent

Odiljon Akbarov, pedagogika fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)

Muhayyo Hamidova, filologiya fanlari nomzodi, professor

Sabaxon Jo‘raboyeva, filologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)

Nigora Saydahmedova, pedagogika fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)

Abbos Rohataliyev, filologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)

Mahmuda Otaxonova, o‘zbek adabiyotshunosligi kafedrası o‘qituvchisi

Guljahon Aliyeva, o‘zbek adabiyotshunosligi kafedrası doktoranti

Taqrizchilar:

Nurboy JABBOR, filologiya fanlari doktori, professor

Nosirjon ULUQOV, filologiya fanlari doktori, professor

NamDU ilmiy-texnik kengashi yig‘ilishining 2026-yil 27-maydagi 5-sonli qaroriga muvofiq nashr etishga tavsiya qilingan.

To‘plamdan o‘rin olgan maqolalarning ilmiy va uslubiy jihatlariga mualliflar

ƏFQANISTANDA NƏVAİŞÜNASLIQ MƏNBƏLƏRİNİN TƏDQIQI PROBLEMLƏRİ

(Azizullah Aralın eyni adlı monoqrafiyası müstəvisində)

Aysun Telman qızı Cəbrailova

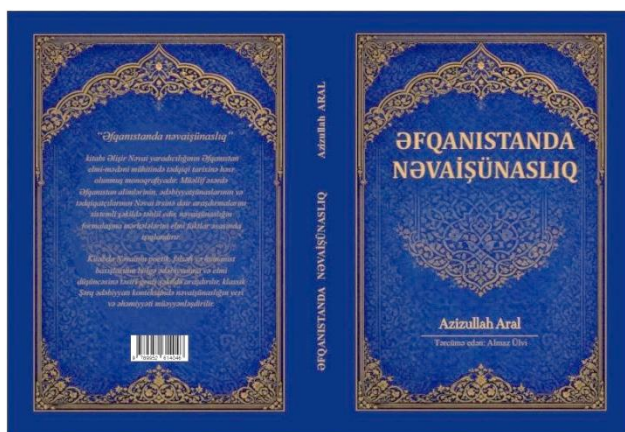
AMEA Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutu
“Azərbaycan-Türkmənistan-Özbəkistan ədəbi əlaqələri”

şöbəsinin kiçik elmi işçisi

e-mail: azerozbekturkmen@mail.ru

Annotatsiya: Məqalədə böyük özbək şairi, mütəfəkkir və dövlət xadimi Əlişir Nəvainin zəngin ədəbi irsinin regional kontekstdə öyrənilməsi məsələləri təhlil olunur. Tədqiqatın əsas obyektini Əzizullah Aralın müəllifi olduğu və professor Almaz Ülvi Binnətova tərəfindən Azərbaycan dilinə tərcümə edilən “Əfqanıstanda Nəvaişünaslıq (mənbələrin təsviri və təhlili)” adlı fundamental monoqrafiya təşkil edir. Məqalədə sistemli, struktur-funksional və müqayisəli-tarixi metodlardan istifadə edilərək, sözügedən əsərin arxitektónicası, mənbə bazası və elmi əhəmiyyəti xronoloji ardıcılıqla işıqlandırılır. Araşdırmada Əfqanıstan mühitində nəvaişünaslığın formalaşmasında dövrü mətbuatın, xüsusilə “Yulduz” qəzetinin rolu, arxiv sənədləri, fotomateriallar və memarlıq abidələrinə dair elmi göstəricilər qruplaşdırılaraq şərh edilir. Həmçinin, kitabın idrakı funksionallığını artıran elmi-köməkçi aparatın, habelə çoxsaylı antroponim və əsər adlarının biblioqrafik əhəmiyyəti elmi dövriyyəyə daxil edilir. Təhlillərin yekunu olaraq belə bir qənaətə gəlinir ki, regional nəvaişünaslıq mənbələrinin milli elmi mühitə transfer edilməsi ortaq türk intibah mədəniyyətinin multidissiplinar kontekstdə və daha obyektiv öyrənilməsinə, eləcə də Azərbaycan-Özbəkistan ədəbi-mədəni əlaqələrinin strateji inkişafına mühüm töhfə verir.

Açar sözlər: Əlişir Nəvai, Azizullah Aral, Almaz Ülvi Binnətova, Əfqanıstanda nəvaişünaslıq, özbək ədəbiyyatı, mənbəşünaslıq, biblioqrafiya, türk ədəbi əlaqələri.



Giriş: Əlişir Nəvai (1441-1501) türk-islam mədəniyyətinin və klassik poeziya ənənələrinin inkişaf

dinamikasında müstəsna mövqeyə sahib böyük özbək şairi və dahi mütəfəkkirdir. Onun zəngin ədəbi irsi təkcə mənsub olduğu dövrlə məhdudlaşmamış, sonrakı yüzilliklərdə də geniş bir coğrafiyada türk xalqlarının ədəbi-mədəni mühitinin formalaşmasına fundamental təsir göstərmişdir. Nəvainin yaradıcılığı türk xalqları poeziyasında poetik üslubun, fəlsəfi dərinliyin və milli özünüdərk ideyalarının təkamülündə mühüm bir mərhələ kimi qiymətləndirilir: “Böyük özbək şairi, dilçi, ədəbiyyatşünas, xəttat, bəstəkar, dövlət xadimi Əmir Əlişir Nəvai öz yaradıcılıq qüdrəti ilə tarixi bir səddi cəsarətlə aşaraq türk ədəbi dil inqilabçısı kimi ədəbiyyat tarixində yeni cığır açdı” [2:36].

Əsas hissə: Müasir humanitar elmdə Nəvai irsinin multidissiplinar kontekstdə öyrənilməsinə maraq aktuallığını qorumaqdadır. Bu xüsusda, “Əfqanıstanda Nəvaişünaslıq (mənbələrin təsviri və təhlili)” adlı kitab Əlişir Nəvai ədəbi irsinin Əfqanıstandakı tədqiqat tarixinə həsr olunmuş mühüm monoqrafik araşdırmaadır. Müəllif sistemli və struktur-funksional təhlil metodlarına əsaslanaraq, mövcud elmi tədqiqatlar və nəşrlər fonunda nəvaişünaslıq sahəsinin formalaşma mərhələlərini ümumiləşdirmiş və fundamental bir mənbə ərsəyə gətirmişdir. Sözügedən monoqrafik tədqiqatda Əlişir Nəvainin həyatı və yaradıcılıq fəaliyyəti Əfqanıstandakı nəvaişünaslıq mənbələrinin retrospektiv təhlili əsasında geniş oxucu kütləsinə təqdim olunur.

“Əfqanıstanda Nəvaişünaslıq (mənbələrin təsviri və təhlili)” monoqrafiyasının struktur-semantik quruluşunu aşağıdakı şəkildə qruplaşdırmaq mümkündür:

- * Türk dünyasının Nəvai sevgisi;
- * Nəvaişünaslığın mühüm aspekti;
- * I Fəsil. Əfqanıstanda özbək ədəbiyyatı mənbələri;
- * II Fəsil. Əfqanıstanda nəvaişünaslıq mənbələri;
- * III Fəsil. Nəvaişünaslığın elmi-ənənəvi axtarış mənbələri;
- * Əlavələr;
- * Köməkçi göstəricilər.

Əsərin konseptual mahiyyəti barədə tərcüməçi qeyd edir: “Birinci fəsildə xalqın şifahi yaradıcılığı və yazılı ədəbiyyat nümunələri kontekstində Əfqanıstanda özbək ədəbiyyatının təməl mənbələri müəyyən edilir. İkinci fəsildə Əfqanıstanda nəvəişünaslıq istiqamətində aparılan elmi tədqiqatlar, nəşrlər, Nəvaini anma mərasimləri və ona həsr olunmuş elmi seminar və konfranslar bu sahənin əsas bilgi qaynaqları kimi təqdim edilir. Üçüncü fəsil isə dövrü mətbuatda yer alan materiallar və bədii əsərlərdə Nəvai irsinə olan münasibət əsasında elmi-ənənəvi nəvəişünaslıq mənbələrinin ümumiləşdirilməsinə həsr olunur” [1:4].

Monoqrafiyada özbək, Azərbaycan, ingilis və digər dillərdə nəşr olunmuş ənənəvi (çap), eləcə də elektron resurslardan geniş istifadə edilmişdir. Bu amil əsərin beynəlxalq elmi mühitin nailiyyətlərindən bəhrələnməklə integrativ xarakterdə qələmə alındığını nümayiş etdirir. İstinad olunan mənbələr bazasını Əlişir Nəvai irsi ilə bağlı metodik əhəmiyyət daşıyan normativ-hüquqi sənədlər, elmi-nəzəri ədəbiyyat, ensiklopediya və lüğətlər, həmçinin almanax, toplu və nüfuzlu jurnal məqalələri təşkil edir. Kitabın elmi aparat tərkibi müasir istinad standartlarına tam uyğun şəkildə tərtib olunmuşdur.

Ümumilikdə üç fəsil, nəticə və geniş struktur rəngarəngliyinə malik əlavələr hissəsi daxil olmaqla 282 səhifədən ibarət olan monoqrafiyanın hər bir fəsli daxili məntiqi ardıcılıqla yarımbölmələrə ayrılmış, araşdırılan mövzu əhatəli və sistemli şəkildə işıqlandırılmışdır. Kitab oxucuda tədqiqatın obyektinə barədə ilkin elmi təsəvvür formalaşdırmaq məqsədilə propedevtik xarakter daşıyan “Türk dünyasının Nəvai sevgisi” və “Nəvəişünaslığın mühüm aspekti” başlıqlı giriş xarakterli yazılarla açılır.

Tərcüməçinin “Türk dünyasının Nəvai sevgisi” başlıqlı giriş sözündə Azərbaycanda, Özbəkistanda və Türkiyədə nəvəişünaslıq elminin kifayət qədər araşdırıldığı qeyd olunur və bu tədqiqat arealının “Əfqanıstanda nəvəişünaslıq” istiqaməti üzrə genişləndirilməsinin elmi məqsədəuyğunluğu vurğulanır: “Əfqanıstanda nəvəişünaslıq” monoqrafiyasını nə üçün Azərbaycan dilinə çevirib kitab kimi nəşr etmək istəyində və ya ehtiyacında olduq? Eyni zamanda, nəvəişünaslıq elminin tədqiq tarixi Əfqanıstanda nə zamana təsadüf edir? Maraqlandıığımız bu sualların cavabını qarşımızdakı kitabda – faktlarla zəngin elmi

mənbədə öyrənmək mümkündür...” [1:3]. Bununla yanaşı, akademik Şöhrət Siracəddinov tərəfindən qələmə alınmış “Nəvaişünaslığın mühüm aspekti” adlı ön sözdə tədqiqat prosesində həyata keçirilən elmi-nəzəri və praktiki işlərin ümumi mənzərəsi şərh edilmişdir. Nəvai irsinin Əfqanıstandakı təkamül mərhələləri dövrü mətbuat (qəzet və jurnallar), konfrans materialları, arxiv sənədləri və fotomateriallar əsasında retrospektiv şəkildə izlənilmişdir. Kitabda istifadə olunmuş mənbələrin struktur klasifikasiyası xüsusi qrafik diaqram vasitəsilə ümumiləşdirilmişdir.

Əsərdə dövrü mətbuat materiallarının, xüsusilə “Yulduz” nəşrinin materiallarının təhlilinə geniş yer ayrılmışdır. Monoqrafiyada “Yulduz” həftəliyinin ilk sayında dərc olunmuş Əmir Əlişir Nəvainin aşağıdakı iki beytinin təqdim edilməsi kitabın ideya-bədii məzmununu zənginləşdirən mühüm elementlərdəndir.

Birincisi, dünyaşümul mütəfəkkirin humanizm ideyalarını ehtiva edən beytidir:

*İnsan isən, insan kimi yaşa,
Xalqın dərini çəkməyən insana bənzəmə.*

İkincisi isə analogi xəttə malik, dərin fəlsəfi-ictimai məna kəsb edən poetik nümunədir:

*Əkinçi gecə-gündüz çəmənə baxmasa,
Ağac quruyar, meyvə yerinə quru odun verər [1:127].*

Nəvaişünaslığın formalaşma və inkişaf prosesinin elmi xronologiyasını izləməyə imkan verən bu növ dövrü mətbuat materialları monoqrafiyada mühüm biblioqrafik mənbə qismində çıxış edir.

Kitabın “Əlavələr” bölməsində yer alan “Nəvaişünaslıq mənbəyi kimi fotolar” və “Əfqanıstan” başlıqlı yarım bölmələrdəki fotomateriallar əsərin faktoloji bazasını vizual xarakterdə gücləndirir. Bundan əlavə, Əlişir Nəvainin birbaşa təşəbbüsü və himayəsi ilə Əfqanıstan ərazisində inşa edilmiş, onun adı ilə bağlanan memarlıq abidələri, habelə mütəfəkkirin Əfqanıstandakı yeganə heykəli, qəbri və məqbərəsi haqqında vizual sənədlər təqdim olunur. Sözügedən bölmədə, həmçinin şairin

“Xəmsə”sinin Əfqanıstandakı nəşr tarixləri və onun zəngin irsinə dair çap olunmuş əsərlərin qısa biblioqrafik göstəricilərini əks etdirən sistemli cədvəllər yer almışdır.

Monoqrafiyada tərcüməçinin orijinal mənbədən fərqli olaraq tərtib etdiyi elmi-köməkçi aparat və göstəricilər tədqiqatın funksionallığını artıran əsas göstəricilərdəndir. Belə ki, Azərbaycan və özbək dillərində 400-dən çox şəxs adını (antroponim) və 250-dən çox əsər adını ehtiva edən köməkçi göstəricilərin mövcudluğu nəvəişünaslıq problemləri ilə məşğul olan tədqiqatçılar və oxucular üçün zəruri informasiyanın operativ şəkildə tapılmasına xidmət edir.

Monoqrafiyanın son hissəsində tərcüməçinin 2016-cı ildə Əfqanıstana etdiyi səfər təəssüratlarını, elmi araşdırmalarını, müsahibələrini və yol qeydlərini özündə birləşdirən “Nəvai sirr-sehrinə bülənd Əfqanıstanda 6 gün” başlıqlı publisistik-elmi oçerki əlavə informasiya mənbəyi kimi təqdim olunmuşdur. Müəllif öz təəssüratlarında qeyd edir: “Bu romantik-reallıq içində rəngbərəng daşların üstündə Nəvainin əlinin hənirtisini duydum, bəzəkli ornamentlər üzərində Nəvai sığalını sezdim. Orada bu Cami haqqında eşitdiyim hekayətin gerçəkliyi haqqında indi bu yazı üzərində işlərkən ensiklopediyalar arasında başqa bir şey aramadım” [1:265].

Yazıçı-publisist, nəvəişünas alim Almaz Ülvü Binnətova özünün 40 illik elmi fəaliyyətinin 30 ilə yaxın illərini həm də özbək ədəbiyyatının Azərbaycanda tədqiqi və təbliği işinə həsr etmişdir. Almaz Ülvü üçün Nəvai yaradıcılığı iki qardaş ölkənin ədəbi-mədəni əlaqələrinin tarixi təməli olmaqla yanaşı, bu münasibətlərin müasir mərhələdə daha da möhkəmlənməsində çıxış edən mühüm mədəni dominantdır: “Nəvai deyincə, 30 illik elmi-yaradıcı fəaliyyətimdə baş əydiyim, ədəbi şəxsiyyətinə və irsinə tükənməz sevgi bəslədiyim, Türk ədəbi dilinin yaradıcısı, XV əsr ədəbi intibahın əsas sütunu, əməlləri ilə xalq ehtiramını qazanmış tarixi dövlət xadimi, filosof, sufi mütəfəkkir, türkcə yazılmış ilk “Xəmsə”nin müəllifini xatırlayıram” [3:267].

Kitab filologiya elmləri doktoru Aftandil Erkinovun əsərin müəllifi – Əzizullah Aralın (Azizullah Aral) elmi-bioqrafik portretini əks etdirən qısa yazısı ilə yekunlaşır.

Nəticə: Məqalənin ümumi nəticəsi olaraq belə bir elmi qənaətə gəlmək mümkündür ki, beynəlxalq humanitar mühitdən tərcümə edilərək milli elmi müstəviyə transfer olunan bu qəbil əsərlər, yeni konseptual biliklərin integrasiyası və milli nəvəşünaslığın zənginləşməsi baxımından müstəsna əhəmiyyət kəsb edən qiymətli mənbələrdir.

Ədəbiyyat:

1. Azizullah. A. Əfqanıstanda nəvəşünaslıq (mənbələrin təsviri və təhlili). – Bakı, Füyuzat.2026.
2. Binnətova. A. Ü. Əlişir Nəvainin əsri və nəsr: Elmi-filoloji və dini-təsəvvüfi əsərləri (Təkrar nəşr). –Bakı, Elm və təhsil. 2023.
3. Binnətova. A. Ü. Özbək ədəbiyyatı: Ədəbi portret cizgiləri, araşdırmalar, müsahibələr, yol qeydləri. –Bakı, Elm və təhsil. 2016.

KOMIK FOLKLOR JANRLARINING TADQIQ ETILISH TARIXI VA NAZARIY QARASHLAR

Xolbutayev G‘ayratbek Oybek o‘g‘li

Qo‘qon universiteti Andijon filiali dotsenti, PhD

gayratbek19912705@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu maqolada xalq og‘zaki ijodining o‘ziga xos yo‘nalishi bo‘lgan komik folklor janrlarining nazariy va amaliy masalalari tahlil qilinadi. Muallif komik folklor tarkibiga kiruvchi latifa, askiya, lof va hazil kabi janrlarning o‘ziga xos xususiyatlarini yoritib bergan. Tadqiqotda jahon va o‘zbek folklorshunosligida komik janrlarni o‘rganishning strukturalistik, funksionalistik, psixoanalitik va sotsiologik yondashuvlari qiyosiy o‘rganilgan.

Kalit so‘zlar: komik folklor, latifa, askiya, lof, hazil, hozirjavoblik.

Abstract: This article analyzes the theoretical and practical issues of comic folklore genres as a specific direction of oral folk art. The author highlights the distinctive features of genres such as anecdotes (latifa), askiya, lof (exaggeration), and jokes. The study provides a comparative analysis of structuralist, functionalist, psychoanalytic, and sociological approaches to studying comic genres in world and Uzbek folkloristics. Furthermore, the role of quick-wittedness in the askiya genre and the historical development stages of anecdotes are described.

Keywords: comic folklore, anecdote, joke, praise, humor, responsibility

MUNDARIJA

O‘ZBEK MUMTOZ ADABIYOTIDA MATNSHUNOSLIK VA MANBASHUNOSLIK MUAMMOLARI

№	Ismi va sharifi	Maqola nomi	Sahifa
1.	Jabborov N.	Is’hoqxon Ibrat asarlari matnini o‘rganishning dolzarb masalalari.....	6
2.	To‘xliyev B.	Matn va tahlil muammolari.....	16
3.	Jo‘rayev H.	G‘urbat motivlarining badiiy talqinlari.....	21
4.	Hayitov Sh.	Qo‘lyozmada tarix sadosi.....	28
5.	Yusupova D.	“Tarixi muluki ajam” asari tarjimasining matn xususiyatlari.....	32
6.	Soatova N.	So‘fiy Allohyor talqinida nafs va inson ma’naviyati masalasi.....	44
7.	G‘ayipov D.	Komil Xorazmiy va Feruzning ustoz-shogirdlik munosabatlari xususida.....	51
8.	Karimova F.	Komyob devoni debochasining o‘ziga xos jihatlari.....	60
9.	Amonova Z. Boqiyev A.	Saif Zafar Buxoriyning “Durrul majolisi turkiy” toshbosmasining mavzulari va manbalari.....	65
10.	Hamroyeva O.	Maxmur hayoti va ijodi manbalari.....	71
11.	Davlatov O.	Alisher Navoiy asarlarida Amir Temur siymosi.....	82
12.	Amonov Sh.	Hamza Hakimzoda Niyoziy she’riyati tadqiqi haqida	93
13.	Mahmudov J.	Maxlas Namangoniyning «Tuhfat ul-obidiyn va anisul-oshiqiyn» asari xususida..	102
14.	Abdullayev K.	Buyuk shoirlar shaxsidagi mushtarak insoniy fazilatlarining badiiy talqini.....	109
15.	Eshonqulova S.	Nodira lirikasida “ko‘ngul” obrazining matniy-badiiy talqini.....	120
16.	To‘xsanov Q., To‘rayeva U.	O‘zbek jadid adabiyoti va uning manbalariga doir izlanishlar	126
17.	Bekova N., Ibroimova M.	Alisher Navoiyning “Nasim ul-xuld” qasidasi poetikasi.....	132
18.	Hayitov Sh., Barotova X.	XX asrda qo‘lyozma manbalarini o‘rganish va tadqiq qilishning yangi yo‘nalishlari.....	139
19.	Sulaymonov M., Xoldorova G.	Alisher Navoiy asarlariga munosabat: Britannica.com., Hamid Dabashi, Paul Smith qarashlari asosida.....	150
20.	Abdullaev M.	Arab adabiyotida ilmi balog‘atning o‘rni....	156

21.	Umarova S.	Xorazmda devonchilik an'anasi.....	161
22.	Tojiboyeva O.	Mumtoz matnni tushunishda germeneytik metodning ahamiyati.....	168
23.	Jumayeva D.	Mirzo Olim Devonaning "Ravzai asror" asarining nusxalari.....	174
24.	Cəbrailova A.	Əfqanistanda nəvaişünasliq mənbələrinin tədqiqi problemləri.....	179
25.	Xolbutayev G'.	Komik folklor janrlarining tadqiq etilish tarixi va nazariy qarashlar.....	184
26.	Sulaymonova X.	Qo'lyozmalardagi tamalluk (mulkchilik) qaydlari xususida	191
27.	Mahmudov C., Yusupova N.	Ahmed Mahmud Hâzînî ve Hâfîz Şîrazî.....	196
28.	Sayidolimov J.	Sharq adabiy tafakkurining rivojlanishida Qur'oni karimning ahamiyati.....	206
29.	Abdujalilova D.	"Hayrat ul-abror" va "Gulshan ul-anvor" dostonlaridagi hamd va munojotlarning matn xususiyatlari.....	210
30.	Temirova A.	Alisher Navoiy ijodi Natan Mallayev talqinida.....	220
31.	Sodaliyeva S.	Hofiz Xorazmiy va Alisher Navoiy g'azallaridagi poetik mushtaraklik.....	225
32.	Muhammadrajabov F.	Badr Chochiy devonining Pokistonda saqlanayotgan qo'lyozma nusxalari.....	234
33.	Nishonova X.	Boborahim Mashrab badiiyatida "Mabdayi nur" poetik konsepsiyasi.....	255
34.	Xoshimova G.	Navoiy g'azaliyotida o'xshatishga asoslangan she'riy san'atlar xususida.....	260
35.	Sheraliyeva R.	Hamidjon Homidiy – navoiyshunos.....	265
36.	Esanova D.	Ahmad al-Muammoiyning "Risolayi muammo" asarida muammo janrining mantiqiy va semiotik xususiyatlari.....	274
37.	Jo'rayeva H.	Husayniy she'riyatining mavzu mundarijasi.....	278
38.	Latipova S.	"Turkiy me'rojnoma" toshbosmasida me'roj voqeasining matniy tadqiqi.....	285
39.	Tolibova F.	Ibrohim Haqqulov tadqiqotlarida Boborahim Mashrab ijodiga munosabat.....	296
40.	Mamayusupov M.	Ahmad Tabibiy va uning "Vomiy va Azro" dostoni.....	302
41.	Bobomurodova M.	Lutfiy turkiy devonining qo'lyozma nusxalari aro matn tahriri.....	308
42.	Elbekova Sh.	Ahmad Tabibiy chistonlarining qo'lyozma	

		variantlari va matn muammolari.....	314
43.	Shermamatova Sh.	Bobur gʻazali matniy tadqiqi.....	321
44.	Siddiqova U.	Navoiy ijodiga temuriylar madaniyatining taʼsiri.....	326
45.	Yusufaliyeva M.	“Tazkirayi Qayyumiy”da ayol ijodkorlar zikri.....	334
	MATN VA MANBALARNING TIL XUSUSIYATLARI		
46.	Uluqov N.	“Mehrobdan chayon” romanida qoʻllangan frazeologizmlarning leksik-semantik xususiyatlari va uslubiy jilolari.....	342
47.	Zohidov R.	Eski oʻzbek tili va imlo transformatsiyasi masalasi.....	347
48.	Sultonova Sh.	Rus va oʻzbek tillaridagi din asosida shakllangan frazeologizmlarning dolzarblashuvi: ijtimoiy-madaniy jihat.....	353
49.	Usmonova H., Nazarova D.	Oʻzbek tilshunosligida modallik kategoriyasining nazariy asoslari.....	360
50.	Rozikova G., Sharipova M.	Ruhiiy holatning kinetik vositalar orqali ifodalanishi.....	364
51.	Tovuz Teymurova	Sözcüksel-üslup unsurlari (Fıkret Koca'nın edebı eserlerinde).....	370
52.	Bekova N., Soliyev F.	Detektiv romanlarga xos boʻlgan lingvopragmatik jihatlar tahlili.....	379
53.	Jamoliddinova D., Aʼzamova Sh.	Tarixiy termin tushunchasining lingvistik mohiyati.....	384
54.	Ibrahimova A.	Türk mənşəli onomastik vahidlərin linqvokulturoloji aspekti.....	388
55.	Abbasova Z.	Türk simvollarinin ərəb dilinə və digər dillərə integrasiyasi və onların linqvokulturoloji aspekti.....	393
56.	Turdiyeva K.	“Badiiy adabiyotda tibbiyot” fanini tibbiy yoʻnalishdagi oliygohlar oʻquv dasturiga kiritilishining muhim ahamiyati.....	400
57.	Lafasov U.	Sof oʻzbek lahjasi va matnshunoslik.....	407
58.	Babaxanova D.	Matn uslubiy turlarining pragmatik xususiyatlari.....	413
59.	Ismanova A.	Qirgʻiz va oʻzbek adabiyotida xonliklar davrining badiiy talqini (Abdulla Qodiriy va Tologon Qosimbekov asarlari misolida).....	420
60.	Тошбекова Д.	Основные семантические поля	

		иронических фразеологизмов.....	426
61.	Zaripov R.	Guruhlararo va guruh ichidagi muloqotning ijtimoiy-kommunikativ xususiyatlari: rollar, me'yorlar va yetakchilik omillari.....	432
62.	Усманова С.	Сопоставительный анализ средств выражения эпистемической модальности в русском и узбекском языках.....	437
63.	Saidova M., Babaxanova D.	Badiiy matndagi uyushiq bo'laklar va undalmalarning uslubiy xususiyatlari.....	444
64.	Zaripov R.	Madaniyatlararo muloqot va kommunikativ kompetensiya.....	450
65.	Babaxanova D., Saidova M.	Badiiy matn ko'p aspektli tizim sifatida.....	457
66.	Solixo'jayeva H.	O'zbek tili geontonimlarining etnolingvistik va lingvokulturologik tahlili.....	466
67.	Yuldashev O.	Ayrim o'zbek gemeronimlarining nominatsion-motivatsion tahlili.....	471
68.	Исманова Н., Кетирекеева А., Рсалиева А.	Заманбап билим берүү системасында мугалимдин ролу.....	479
69.	Хайитова М.	Текст как средство формирования лингвистической компетентности при обучении русскому языку как иностранному.....	485
70.	Musaboyeva Z.	Ona tili konseptining ilmiy, lisoniy va madaniy talqinlari.....	492
71.	Saparova S.	Nutqiy etiket birliklarini o'qitishda interfaol metodlardan foydalanishning dars samaradorligini oshirishdagi roli.....	500
72.	To'xtasinova Y.	Badiiy matndagi modal so'zlar inversiyasining lingvopoetik xususiyatlari...	503
73.	Qodirqulov N.	Arab tilida sifatlarining ma'no turiga ko'ra farqlanishi.....	508
74.	Teshaboyeva S.	Badiiy matnda sarlavhalar uslubiyati.....	515
75.	Муродхонова Ш.	Анализ языковых особенностей рекламных текстов.....	518
76.	Yusupova I.	Badiiy matnda morfologik vositalarning stilistik funksiyasi.....	525
77.	Abdullayeva O.	Jiydakapa qishloq shevasidagi ayrim so'zlarning morfologik, leksik tahlili.....	531
78.	Tursunboyeva N.	Imlo lug'atlari	534
79.	Tolibjonova Sh.	Xudoyberdi To'xtaboyev asarlaridagi ayrim bibliionimlarning badiiy-estetik xususiyatlari.....	539

80.	Мухаммаджонова М. Ахmadjonov O.	Займствованные слова и экзотизмы в русском языке.....	545
-----	------------------------------------	--	-----